

*Kancelária Ústavného súdu
Slovenskej republiky*

**Smernica Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 6/2019
o vnútornom systéme preverovania oznámení
fyzickej osoby o protispoločenskej činnosti Kancelárie Ústavného súdu
Slovenskej republiky**

I.

V súlade s čl. 5 bodom 5.3 písm. d) Organizačného poriadku Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „kancelária ústavného súdu“) vydávam túto smernicu o vnútornom systéme preverovania oznámení fyzickej osoby o protispoločenskej činnosti kancelárie ústavného súdu (ďalej len „smernica“).

Článok 1

Účel, rozsah záväznosti a definície pojmov

1. Účelom tejto smernice je:

- a) určenie podmienok a pravidiel pri podávaní, preverovaní, vybavovaní a evidovaní oznamov súvisiacich s oznamovaním protispoločenskej činnosti v podmienkach kancelárie ústavného súdu v zmysle zákona č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon 54/2019 Z. z.“).
- b) určenie podmienok a postupu pri poskytovaní ochrany osobám pred neoprávneným postihom v pracovnoprávnom vzťahu v súvislosti s oznamovaním protispoločenskej činnosti a práva a povinnosti kancelárie ústavného súdu a zamestnanca pri oznamovaní protispoločenskej činnosti.

2. Táto smernica je záväzná pre zamestnancov kancelárie ústavného súdu a pre vedúceho kancelárie ústavného súdu.

3. Definície a vymedzenie pojmov:

Oznamovateľ: Fyzická osoba, ktorá v dobrej viere urobí oznámenie orgánu príslušnému na prijatie oznámenia, úradu alebo zamestnávateľovi; za oznamovateľa sa považuje aj blízka osoba oznamovateľa, ktorá je v pracovnoprávnom vzťahu alebo štátnozamestnaneckom vzťahu k tomu istému zamestnávateľovi ako oznamovateľ.

Oznámenie: Uvedenie skutočností, o ktorých sa fyzická osoba dozvedela v súvislosti s výkonom svojho zamestnania, povolania, postavenia alebo funkcie alebo v súvislosti s činnosťou vo verejnom záujme a ktoré sa týkajú protispoločenskej činnosti.

Kvalifikované oznámenie: Oznámenie, ktoré môže prispieť alebo prispelo k objasneniu závažnej protispoločenskej činnosti alebo k zisteniu alebo k usvedčeniu jej páchatela.

Zamestnávateľ: Právnická osoba alebo fyzická osoba, ktorá zamestnáva aspoň jednu fyzickú osobu v pracovnoprávnom alebo štátnozamestnaneckom vzťahu.

Závažná protispoločenská
činnosť:

- trestný čin poškodzovania finančných záujmov Európskej únie podľa § 261 až 263 Trestného zákona,
- trestný čin machinácie pri verejnom obstarávaní a verejnej dražbe podľa § 266 až 268 Trestného zákona,
- trestné činy verejných činiteľov podľa § 326 až 327a Trestného zákona,
- trestné činy korupcie podľa §328 až 336b Trestného zákona,
- trestný čin, za ktorý Trestný zákon ustanovuje trest odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby prevyšujúcou tri roky,
- správny delikt, za ktorý možno uložiť pokutu s hornou hranicou určenou výpočtom, alebo správny delikt, za ktorý možno uložiť pokutu s hornou hranicou vo výške najmenej 30 000 eur.

Dobrá viera:

Konanie fyzickej osoby, ktorá vzhľadom na okolnosti, ktoré sú jej známe, a vedomosti, ktoré v čase oznámenia má, sa odôvodnene domnieva, že uvádzané skutočnosti sú pravdivé; v pochybnostiach sa konanie považuje za konanie v dobrej viere, dovtedy, kým sa nepreukáže opak.

Zodpovedná osoba:

Zamestnanec kancelárie ústavného súdu, ktorý bol vedúcim kancelárie ústavného súdu určený plniť úlohy zamestnávateľa pri podávaní, preverovaní, vybavovaní a evidovaní oznámení súvisiacich s oznamovaním protispoločenskej činnosti v kancelárii ústavného súdu v súlade so zákonom č. 54/2019 Z. z.

Článok 2

Vnútorňý systém vybavovania podnetov Zodpovedná osoba zo strany zamestnávateľa

Vedúci kancelárie ústavného súdu v súlade s § 10, ods.1 zákona č. 54/2019 Z. z. určil zodpovednú osobu, ktorá bude plniť úlohy zamestnávateľa – kancelárie ústavného súdu podľa § 10, ods. 4 až 7 a §11 ods. 1 citovaného zákona. Zodpovednou osobou je riaditeľka osobného úradu kancelárie ústavného súdu (ďalej len „zodpovedná osoba“).

Článok 3

Podávanie oznámenia

1. Oznámenie možno podať písomne, ústne do zápisnice, alebo elektronickou poštou.
2. Písomné oznámenie sa podáva priamo zodpovednej osobe, alebo do podateľne

kancelárie ústavného súdu, ktorá je povinná doručené oznámenie bezodkladne odovzdať zodpovednej osobe.

3. Oznámenie je možné podať ústne do zápisnice prostredníctvom zodpovednej osoby.
4. Oznámenie je možné podať elektronickou formou na e-mailovú adresu zodpovednej osoby: zuzana.prextova@ustavnysud.sk. Oznámenie prijaté elektronickou formou, je osoba, ktorá oznámenie podala povinná do 5 pracovných dní od jeho podania osobne potvrdiť podpisom u zodpovednej osoby. Oznámenie, ktoré prijala osoba odlišná od zodpovednej osoby, je táto osoba povinná bezodkladne postúpiť na vybavenie zodpovednej osobe.

Článok 4

Preverovanie oznámenia, oprávnenia zodpovednej osoby pri preverovaní oznámenia, spôsob oboznámenia osoby, ktorá oznámenie podala s výsledkom jeho preverenia

1. Pri preverovaní oznámenia zodpovednou osobou sa vychádza z jeho obsahu bez ohľadu na jeho označenie.
2. Ak z celkového obsahu oznámenia vyplýva, že oznámením je iba časť tohto oznámenia, podľa tohto poriadku bude prešetrená len príslušná časť oznámenia. Zvyšné časti oznámenia budú podliehať režimu, pod ktorý spadajú (napr. sťažnosť podľa zákona č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach v znení neskorších predpisov).
3. Pokiaľ z obsahu oznámenia vyplýva, že nejde o oznámenie podľa tohto vnútorného predpisu, ale na vybavenie oznámenia je príslušný iný orgán, zodpovedná osoba oznámenie bezodkladne postúpi tomuto orgánu. O tejto skutočnosti bezodkladne informuje osobu, ktorá oznámenie podala.
4. Zodpovedná osoba je povinná preveriť oznámenie najneskôr do 90 kalendárnych dní od jeho prijatia.
5. V odôvodnených prípadoch môže zodpovedná osoba lehotu uvedenú v predchádzajúcom odseku predĺžiť, a to najviac o ďalších 30 dní. O tejto skutočnosti, ako aj o dôvodoch predĺženia lehoty je povinná bezodkladne informovať osobu, ktorá oznámenie podala.
6. V prípade potreby doplnenia alebo spresnenia údajov uvedených v oznámení, zodpovedná osoba bez zbytočného odkladu vyzve osobu, ktorá oznámenie podala na jeho doplnenie alebo spresnenie, s určením lehoty na uskutočnenie tohto úkonu.
7. Pokiaľ oznámenie smeruje voči konkrétnemu zamestnancovi alebo štatutárnemu zástupcovi zamestnávateľa (ďalej len „dotknutý zamestnanec" a „štatutárny zástupca"), zodpovedná osoba bez zbytočného odkladu oboznámi s obsahom podnetu dotknutého zamestnanca alebo štatutárneho zástupcu a umožní mu vyjadriť sa k nemu, ako aj predložiť doklady, písomnosti či iné informácie potrebné na spoľahlivé preverenie veci. Pri oboznamovaní s obsahom oznámenia je zodpovedná osoba povinná dbať na zachovanie mlčanlivosti o totožnosti osoby, ktorá oznámenie podala, a na ochranu jej osobných údajov podľa zákona č. 18/2018 Z. z.. V prípade, že z informácií, ktoré sú súčasťou alebo prílohou oznámenia, možno vyvodit' totožnosť osoby, ktorá oznámenie

podala, zodpovedná osoba s takýmito informáciami dotknutého zamestnanca ani štatutárneho zástupcu neoboznami, ale vyzve ho len na uvedenie, resp. predloženie skutočností nevyhnutných na spoľahlivé preverenie oznámenia.

8. Zodpovedná osoba je oprávnená v potrebnom rozsahu písomne vyzvať osobu, ktorá oznámenie podala, ako aj zamestnávateľa, dotknutého zamestnanca či štatutárneho zástupcu na spoluprácu pri preverovaní oznámenia spolu s určením primeranej lehoty na poskytnutie súčinnosti.
9. V prípade, že:
 - a) podnet smeruje priamo voči zodpovednej osobe, alebo
 - b) zo skutočností uvádzaných v oznámení alebo z okolností prípadu, možno mať pochybnosti o nezáujatosti zodpovednej osoby vzhľadom na vzťah zodpovednej osoby k preverovanej veci, k osobe, ktorá oznámenie podala, alebo k iným dotknutým stranám, ktorých sa oznámenie tiež priamo alebo nepriamo dotýka, preverenie oznámenia vykoná ad hoc ustanovená iná osoba osobitne poverená vedúcim kancelárie ústavného súdu.
10. Podanie oznámenia sa nesmie stať podnetom ani dôvodom na vyvodzovanie dôsledkov, ktoré by osobe, ktorá oznámenie podala, spôsobili akúkoľvek ujmu.
11. O výsledku preverenia oznámenia vyhotoví zodpovedná osoba písomný záznam, v ktorom zhrnie skutočnosti, ktoré uvádza osoba, ktorá oznámenie podala, a zároveň sa vyjadrí ku každej skutočnosti, a to z hľadiska preverenia pravdivosti tvrdených skutočností a z hľadiska posúdenia ich právnej relevancie vo vzťahu k možnému naplneniu prvku protiprávnosti.
12. Pred vyhotovením záznamu o výsledku preverenia oznámenia zodpovedná osoba prerokuje tento záznam s osobou, ktorá oznámenie podala a umožní mu vyjadriť sa k zisteným záverom. Pokiaľ osoba, ktorá oznámenie podala, uvedie nové skutočnosti, alebo so zistenými závermi nesúhlasí, zodpovedná osoba musí tieto skutočnosti a nesúhlasné námietky uviesť do písomného záznamu o výsledku preverenia oznámenia s uvedením, či sú tieto skutočnosti a námietky opodstatnené.
13. Výsledok preverenia oznámenia vo forme písomného záznamu je zodpovedná osoba povinná zaslať osobe, ktorá oznámenie podala, najneskôr do 10 dní od jeho preverenia.
14. Pokiaľ sa v prípade preverovania oznámenia preukáže, že došlo k spáchaniu trestného činu, alebo správneho deliktu, zodpovedná osoba je túto skutočnosť povinná oznámiť orgánom činným v trestnom konaní alebo príslušnému správne orgánu v lehote do 10 pracovných dní od zistenia.
15. V prípade, že po preverení oznámenia bude zo strany zodpovednej osoby podané trestné oznámenie, alebo oznámenie o správnom delikte, zodpovedná osoba zároveň poučí osobu, ktorá oznámenie podala, o možnostiach udelenia ochrany v rámci trestného konania, resp. konania o správnom delikte v súlade § 3 a 5 zákona č. 54/2019 Z. z.
16. V prípade, že osoba, ktorá oznámenie podala, získa postavenie chráneného oznamovateľa, kancelária ústavného súdu je povinná dodržiavať § 7 a 12 zákona č. 54/2019 Z. z.

Článok 5

Zachovávanie mlčanlivosti

Zodpovedná osoba a zamestnávateľ sú povinní pri preverovaní oznámení zachovávať mlčanlivosť o totožnosti osoby, ktorá oznámenie podala.

Článok 6

Evidovanie oznámení

1. Zodpovedná osoba je povinná viesť evidenciu oznámení, v ktorej zaznamenáva nasledujúce údaje:
 - a) dátum doručenia oznámenia,
 - b) meno, priezvisko a adresa pobytu osoby, ktorá oznámenie podala;
 - c) predmet oznámenia,
 - d) výsledok preverenia oznámenia,
 - e) dátum skončenia preverenia oznámenia.
2. Každé novoprijaté oznámenie je zodpovedná osoba povinná bezodkladne zaevidovať v evidencii oznámení pod číslom oznámenia, ktorý pozostáva z poradového čísla jeho doručenia a roku doručenia v súlade s Registratúrnym poriadkom kancelárie ústavného súdu.
3. Údaje uvedené v bode 1. tohto článku sú uchovávané v evidencii oznámení o protispoločenskej činnosti tri roky odo dňa vybavenia oznámenia.

Článok 7

Spracúvanie osobných údajov uvedených v oznámení

1. Na účely vedenia evidencie oznámení je zodpovedná osoba oprávnená spracúvať osobné údaje v súlade s § 11 zákona č. 54/2019 Z. z. v rozsahu: meno, priezvisko a adresa pobytu osoby, ktorá oznámenie podala.
2. Zodpovedná osoba je oprávnená bez súhlasu dotknutej fyzickej osoby spracúvať osobné údaje:
 - a) ktoré už boli zverejnené a prevádzkovateľ ich náležite označil ako zverejnené,
 - b) ide o osobitné kategórie osobných údajov, ktoré dotknutá osoba sama zverejnila alebo sú nevyhnutné pri uplatňovaní jej právneho nároku.

Článok 8

Ochrana oznamovateľ'a v rámci trestného konania a konania o správnom delikte

V prípade, že osoba, ktorá oznámenie podala priamo napr. vo forme trestného oznámenia prokurátorovi, resp. podala oznámenie na začatie konania o správnom delikte príslušnému správnomu orgánu, má právo požiadať o udelenie ochrany v rámci trestného konania, resp. konania o správnom delikte v súlade § 3 a 5 zákona č. 54/2019 Z. z. a stať sa tak chráneným oznamovateľ'om.

Článok 9

Ochrana pri oznamovaní závažnej protispoločenskej činnosti

1. V prípade, že osoba, ktorá oznámenie podala, získa postavenie chráneného oznamovateľa, zamestnávateľ môže urobiť právny úkon alebo vydať rozhodnutie v pracovnoprávnom alebo štátnozamestnaneckom vzťahu voči chránenému oznamovateľovi, na ktorý nedal súhlas, len so súhlasom Úradu na ochranu oznamovateľov protispoločenskej činnosti. Podrobnosti o povinnostiach zamestnávateľa sú uvedené v § 7 zák. č. 54/2019 Z. z.
2. Ak sa osoba, ktorá oznámenie o protispoločenskej činnosti podala v rámci vnútorného systému vybavovania oznámení kancelárie ústavného súdu, domnieva, že v súvislosti s podaním oznámenia bol voči nej urobený pracovnoprávny úkon, s ktorým nesúhlasí, postupuje podľa § 12 zák. č. 54/2019 Z. z.

II.

1. Touto smernicou sa ruší služobný predpis č. 9/2015, Spr 1642/2016.
2. Táto smernica nadobúda účinnosť 1. októbra 2019.

Vypracoval: Osobný úrad

Košice 30. september 2019

Ing. Tomáš Mosný
vedúci Kancelárie Ústavného súdu
Slovenskej republiky